

ผลวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ และตะกอนดิน (กรีนพีซ) พฤษภาคม 2555

จุดเก็บน้ำและตะกอนดินตัวอย่าง	Lead (Pb) ตะกั่ว (มก./ล.)	ตะกอนดิน (มก./กก.)
1 (KC1-up) ต้นน้ำเหนือโรงเรียนต่งนัร 2 ก.ม.	<0.01	66
1 (KC1) ต้นน้ำเหนือโรงเรียนต่งนัร 1.6 ก.ม.	<0.01	94
2 (KC2) ใต้โรงเรียนต่งนัร 800 ม.	<0.01	3,607
4 (KC4) ฝ่ายหินทิ้งตักตะกอนห่างจากโรงเรียนต่งนัร 2 ก.ม.	0.04	3,596
4 (KC4h) ฝ่ายหินทิ้งตักตะกอนห่างจากโรงเรียนต่งนัร 6 ก.ม.	0.36	3,384
6 (KC5) น้ำตกชิตาตอย (คลิตี้ล่าง) ห่างโรงเรียนต่งนัร 9 ก.ม.	0.02	3,663
6 (KC6) ห้วยคลิตี้ล่าง ห่างจากโรงเรียนต่งนัร 11 ก.ม.	0.03	4,363
6 (KC6-Down) ห้วยคลิตี้ล่าง ห่างจากโรงเรียนต่งนัร 11.6 ก.ม.	0.01	4,082

ปริมาณตะกั่วในตะกอนดินใต้ท้องน้ำ
ค่าพื้นฐานที่พบในธรรมชาติ - น้อยกว่า 90 มก./กก.
ค่ามาตรฐาน (เนเธอร์แลนด์) - 630 มก./กก.

- ชุมประศูหมู่บ้าน
- วัด
- โรงเรียนอนุบาล
- ศูนย์เด็กเล็ก
- บ้าน
- แนวป่า
- สะพานไม้
- สะพานตะเคียน
- กศน.
- หน่วยสาธารณสุข
- พื้นที่เกษตร (ข้าวโพด, ยางพารา ฯลฯ)
- บริเวณที่ชาวบ้านลงอาบน้ำ, ใช้น้ำ
- 5** จุดเก็บน้ำและตะกอนดินตัวอย่าง - KC (KC6 คือ น้ำตกชิตาตอย)

2498 เริ่มมีการขุดบ่อแร่คลิตี้ (ป่องาม)

2464

เริ่มตั้งหมู่บ้านเป็นหลักแหล่งถาวร

2510

2518 ชาวบ้านหลายคนเห็นการปล่อยน้ำเสียลงห้วย ปลาตายจำนวนมาก น้ำขุ่นเทา รสชาติขมเค็มแต่ดื่มแล้วจะรู้สึกไม่สบาย คันคอ และมีนิ่ว

บ.ตะกั่วเริ่มดำเนินการโรงแต่งแร่ที่บ้านคลิตี้บน บริเวณริมห้วยคลิตี้

2523-2524 ป่อเก็บน้ำแร่เดิม โรงแต่งแร่ได้เอาหัวฉีดฉีดตะกอนแร่ในป่อน้ำเสีย ลงสู่ลำห้วยในช่วงฤดูฝน และปล่อยน้ำแร่ลงลำห้วยโดยปล่อย 3 วัน ปิด 3 วัน

2521 ชาวบ้าน 6 คนร้องเรียนเหมือง เรื่องปล่อยน้ำเสีย

2532-41 ชาวบ้านเจ็บป่วยผิดปกติ มีอาการคล้ายคลึงกันคือ ถ่ายท้อง ปวดหัว เจ็บกระดูก ซากตามร่างกาย เป็นต้น บางรายตาบอดสนิท และบางรายถึงขั้นเสียชีวิต เด็กบางราย เกิดมาผิดปกติทางด้านร่างกายและสมอง วัควายล้มตายเป็นจำนวนมาก

21 เม.ย.41 ทำหนังสือถึง อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง "ขอให้ตรวจสอบมลพิษทางน้ำ"

22 เม.ย.41 นสพ.มติชน ข่าวสด และบางกอกโพสต์ ลงข่าวกรณีชาวบ้านคลิตี้ล่าง

2531 บ.ตะกั่ว เข้ามาขุดบ่อน้ำให้ชาวบ้านคลิตี้ล่าง แต่กลับทำให้บ่อน้ำเดิมใช้ไม่ได้ หลังจากการขุดบ่อดังกล่าว เหมืองก็ปล่อยน้ำแร่ลงห้วยคลิตี้อย่างหนักทั้งวันทั้งคืน

เม.ย.41 บ.ตะกั่ว ให้เหตุผลว่าป่อป่าบดน้ำเสียแห้งเพราะลมพายุ น้ำเสียจึงทะลักลงไปลำห้วยคลิตี้

6 พ.ค.41 ทำหนังสือถึงสาธารณสุขกาญจนบุรีเรื่อง "ขอให้ตรวจสอบสุขภาพราษฎร"

2541

โรงแต่งแร่ปิดทำการ

23 เม.ย.41 กรมทรัพยากรธรณีมีคำสั่ง ให้บ.ตะกั่วหยุดประกอบกิจกรรมแต่งแร่

20 พ.ค.41 ศูนย์ศึกษาภาวะเสี่ยงและพัฒนา และมูลนิธิ สืบขนาดเสถียร ทำหนังสือถึงอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เรื่อง "ขอให้เลิกถอนใบอนุญาตแต่งแร่ของบริษัทตะกั่วคอนเซนเตรทส์"

8 ก.พ.42 ชาวบ้านได้รับการเจาะเลือดเพื่อตรวจหาระดับตะกั่ว เป็นครั้งแรก โดยกรมอนามัย ผลการตรวจพบว่าชาวคลิตี้ล่าง มีระดับตะกั่วในเลือดสูงกว่าค่ามาตรฐานหลายเท่า

2542 น้ำในห้วยยังมีสีน้ำตาล มีกลิ่นเหม็นทำให้ปวดหัว ท้องอืด ท้องเสีย เมื่อดื่มน้ำแล้วมีอาการแพ้ท้องให้ชาวบ้าน บางคนว่าเป็นโรคพิษสารตะกั่ว

2544-2545 ชาวบ้าน เด็กบางส่วนเสียชีวิตเพิ่ม ตาบอด เริ่มไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลราชวิถี

27 เม.ย.41 กรมควบคุมมลพิษลงตรวจหาค่าตะกั่วในน้ำ ดินตะกอน และสัตว์น้ำบริเวณ คลิตี้ล่าง พบมีการปนเปื้อนจากตะกั่วในปริมาณที่สูง โดยเฉพาะบริเวณใต้โรงแต่งแร่และถล่มไปถึงเป็นระยะทาง 8 กม.

19 มิ.ย.41 คพ.ประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (กรมทรัพยากรธรณี กรมอนามัย กรมป่าไม้ และบ.ตะกั่ว) ครั้งที่ 1 มีมติให้บ.ตะกั่ว ฟื้นฟูลำห้วยคลิตี้ โดยการขุดลอกดินตะกอนที่ปนเปื้อนสารตะกั่วออกไปกำจัด และให้สำรวจและศึกษาการปนเปื้อนก่อนดำเนินการ

24 พ.ค.-21 มิ.ย.42 บ.ตะกั่ว ขุดลอกตะกอนดินที่ปนเปื้อนสารตะกั่ว ในช่วง KC2-KC3 รวมทั้งสิ้น 3,753 ตัน และอยู่ระหว่างเตรียมการก่อสร้างเขื่อนดักตะกอนกึ่งถาวร (rock check dam)

22 พ.ค.43 คพ.ตรวจสอบผลการฟื้นฟูลำห้วย ซึ่งจากการเก็บตัวอย่างดินตะกอนฝั่งบริเวณ KC2-KC3 พบว่ายังมีตะกั่วปนเปื้อนในปริมาณที่สูง

2545

29 ก.ค.45 เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอนามัยเกริงกระเวีย เข้ามาปิดบ่อ "จนภิโกคน้ำและปลาในลำห้วยชั่วคราว"

การฟื้นฟูสิ้นสุด เหลือเพียงการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

2546

ชาวบ้านเริ่มฟ้องคดีต่อศาล

ม.ค.-ก.พ.46 บ.ตะกั่ว ก่อสร้างเขื่อนดักตะกอนกึ่งถาวร 2 แห่งบริเวณ ใต้โรงแต่งแร่ลงมา 4.5 กม. และ 8 กม. ตามลำดับ

2545-ปัจจุบัน นับจากสร้างเขื่อนดักตะกอนกึ่งถาวรแล้วเสร็จ ยังไม่มีการ ขุดลอกเพื่อนำไปกำจัดด้วยวิธีการเหมาะสมตามหลักวิชาการแต่อย่างใด

ปี.ค.47 คพ.อ้างว่าหารือกับผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องว่าไม่ควร ดำเนินการขุดลอกตะกอนดิน จึงระงับการดำเนินการไว้ชั่วคราว และ จะเก็บตัวอย่างสิ่งแวดล้อม เพื่อติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังระดับตะกั่วต่อไป

3 มี.ค.49 คพ.อ้างว่าประชุมกับผู้เชี่ยวชาญในประเทศ เพื่อหาวิธีจัดการ ตะกอนดินที่ปนเปื้อน ได้ข้อสรุปว่าจะใช้วิธีปล่อยให้ธรรมชาติฟื้นฟู

21 พ.ค.51 คพ.อ้างว่าประชุมกับผู้เชี่ยวชาญในประเทศ เพื่อหาแนวทางแก้ไข ปัญหาปนเปื้อนสารตะกั่ว ได้ข้อสรุปว่าการปล่อยให้ฟื้นฟูตามธรรมชาติเป็นวิธี ตามหลักวิชาการที่ได้รับการยอมรับ ใช้เวลาในการฟื้นฟูนาน และมีความ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่คลิตี้ โดยให้คพ.ดำเนินงานเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความ มั่นใจว่าตะกอนที่ปนเปื้อนจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2552-ปัจจุบัน คพ.จัดหาแนวทางจัดการตะกอนในหุบผิงกลบบริเวณ ห้วย ซึ่งเป็นหุบผิงกลบเดิมที่เคยทำไว้ตั้งแต่ปี 2543-46 โดยก่อนหน้านี้ มีการรั่วซึมกลับสู่ลำห้วย และยังไม่เคยมีการแก้ปัญหามาก่อน

ก.ค.54 คพ.เสนอ "โครงการศึกษาแนวทางการฟื้นฟูลำห้วยจากการ ปนเปื้อนตะกั่ว" มาขอความเห็นการฟื้นฟูด้วยกระบวนการตามธรรมชาติ แต่รับไป เพราะมีคำพิพากษาศาลฎ.กาญจนบุรี (คดีแพ่ง-2) แต่ยังคงเสนอ "โครงการสำรวจออกแบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพเขื่อนดักตะกอนทั้ง 2 แห่ง เพราะตรวจสอบว่าสภาพเขื่อนดักตะกอนเดิมไม่สามารถดักตะกอนได้แล้ว"

30 ม.ค.46 (คดีแพ่ง-1) ชาวบ้าน 8 คน ฟ้องบ.ตะกั่ว ต่อศาลฎ.กาญจนบุรี ให้ชดเชยค่าเสียหายค่ารักษาพยาบาล พร้อมกับฟื้นฟูลำห้วย เรียกค่าเสียหาย 119,036,400 บาท

23 ก.พ.47 (คดีปกครอง) ตัวแทนชาวบ้าน 22 คน ฟ้องกรมควบคุมมลพิษต่อศาลปกครองกลาง ฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าในการฟื้นฟูลำห้วย

16 ส.ค.49 (คดีแพ่ง-1) ศาลฎ.กาญจนบุรีพิพากษาให้บ.ตะกั่วจ่ายเงิน 4.26 ล้านบาท ฐานเป็นผู้ก่อมลพิษ บ.ตะกั่วและชาวบ้านยื่นอุทธรณ์

19 ต.ค.50 (คดีแพ่ง-2) ชาวบ้าน 161 คน ฟ้องศาลฎ.กาญจนบุรี เรียกค่าเสียหาย จากบริษัทและกรรมการบริษัทผู้ปล่อยมลพิษลงลำห้วยคลิตี้

18 ธ.ค.50 (คดีแพ่ง-1) ศาลอุทธรณ์ภาค 7 (แผนกคดีสิ่งแวดล้อม) พิพากษาว่า บริษัทมีความผิดให้จ่ายเงินชดเชยให้รวมเป็นจำนวน 29,561,000 บาท

6 พ.ค.51 (คดีปกครอง) ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาว่ากรมควบคุมมลพิษล่าช้าในการปฏิบัติหน้าที่ ฟื้นฟูหรือระงับการปนเปื้อนสารตะกั่วในลำห้วย และให้ชดเชยค่าเสียหายจำนวน 743,226 บาท

20 ธ.ค.53 (คดีแพ่ง-2) ศาลฎ.กาญจนบุรีพิพากษาให้บริษัทและกรรมการบริษัทจ่ายเงิน 36,050,000 บาท ฐานเป็นผู้ก่อมลพิษ และให้ร่วมกับชดเชยมลพิษให้หมดสิ้น หากไม่ดำเนินการให้ชาวบ้านมีอำนาจ กระทำการแทน โดยบริษัทและกรรมการบริษัทออกค่าใช้จ่าย ภายใต้พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม 2536

29 พ.ย.54 (คดีแพ่ง-2) ศาลอุทธรณ์ภาค 7 (แผนกคดีสิ่งแวดล้อม) พิพากษาให้บริษัทและกรรมการบริษัท จ่ายเงิน 36,050,000 บาท ฐานเป็นผู้ก่อมลพิษ และพิพากษาว่า พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม 2536 ไม่ได้บัญญัติ ให้สิทธิชาวบ้านมีอำนาจขอบังคับให้บริษัทและกรรมการร่วมกับฟื้นฟูลำห้วย เพราะเป็นอำนาจของกรมควบคุมมลพิษ

2555

ในน้ำมีสารตะกั่ว ชาวบ้านยังคงเจ็บป่วย และคดีความยังไม่สิ้นสุด